

VOORWOORD. KPSK mag niet klagen over te weinig belangstelling bij de leden.

In de korte maand februari hadden we twee activiteiten die volle zalen lokten. De samenwerking met Plaatselijke Cultuurraad Vrasene resulteerde in een bomvolle kapel van OC 't Klooster. Het concert : 'An Englishman in Belgium' met **Liesbeth Devos** en **Gwen Cresens** werd een onvergetelijke muzikale belevenis.

Het Klassiek Salon in Cortewalle lokte meer dan 400 bezoekers, tot grote vreugde van de deelnemende exposanten.

Hoewel minder publiek voor het pas voorbij concert met **trio ColoRiet** hebben we ook hier alleen positieve geluiden gehoord, niet alleen over de kwaliteit van de topmuzikanten, maar ook en vooral door het verhaal van de muzikanten en de educatieve tussendoortjes zoals de vergelijkende studie van de Duitse en de Franse fagot in een fijne bewerking van 'Broeder Jacob'.

Voor de vijfdaagse reis naar Londen in juni is er een inschrijvingsstop. De 20 reizigers zijn al samengekomen om het programma van dichtbij te bekijken en inspraak te hebben in de avondactiviteiten.

Ze oefenen nu vlijtig de Engelse taal en verdiepen zich in het after-brexite avontuur van de Britten.

Zelfs de uitstap naar Amsterdam op 27 mei voor de exclusieve tentoonstelling van **Vermeer** in het Rijksmuseum, waar KPSK 40 tickets voor kon bemachtigen, is nu volledig volgeboekt. Wie nu nog wil inschrijven, komt op een wachtlijst terecht. Deelnemers ontvangen nog bevestiging en concrete informatie kort voor de uitstap.

Groot nieuws ook van het Vlaamse muziekfront : onze muziekprogrammator, sopraan Liesbeth Devos viel recent in de prijzen. Ze werd **laureaat van de Prijs Peter Benoit**. Meer hierover op de volgende pagina's. Op onze muzikale KPSK-agenda staan nog twee kasteelconcerten in april en juni, waarvoor nu nog tickets te boeken vallen.

En bij deze krant vindt u de uitnodiging voor het Experimenteel Salon dat op 21 april opent.

De voorzitter, Cecile D'Hollander

In dit nummer :

2-3. *Beeldende Kunsten* : expo's

6-7. *KPSKlassiek* : Peter Benoit Prijs - volgende concerten

4-5. *Wijnkelder 8* : over Pelemans

8. *Onze Sponsors*

Redactie en V.U. : Cecile D'Hollander

Lay-out : Gilbert Cornelis - 55e jaargang.

Secretariaat : Lindenlaan 102, 9120 Beveren

Tel. 03 755 38 83 - info@kpsk.be - www.kpsk.be

IBAN rek.nr.: BE14 4153 0021 2183 - BIC-code KREDBEBBXXX

Beeldende Kunsten

Stekene : 10 – 11 juni 2023 – Beveren 1 mei – 17 september 2023

Kei-tof-glas en vrienden

organiseren hun 5de **Stekens Montmartre** .

Deze editie heeft plaats in het Gildenhuis centrum Stekene

op **10 en 11 juni 2023** telkens van **13 tot 18 uur**.

Alle accommodatie is aanwezig voor de realisatie voor dit evenement. Wij voorzien 1 tafel per deelnemer. Enkel mee te brengen: eigen materiaal.

Dit evenement eist heel wat organisatie, en daarom vragen wij aan jullie, ten laatste , tegen 30 maart de interesse te laten geworden om verdere afspraken kwestie van opstellen en zo meer te melden aan de voorzitter Wannes De Ryck, dit via mail : wannes.de.ryck@gmail.com

BOSNIMF
Bettina De Bruyne

KUNSTEXPO BB23
1 mei – 17 september 2023
Elke dag van 10-12 u. en 14-18 u.
Gratis expo in park en residentie
Seniorenresidentie Meulenberg
Oude Zandstraat 34 Beveren

DE WEG
Bettina De Bruyne

ZOEKER
Bert Van Mieghem

GANZENFANTER
Bert Van Mieghem

Lijst werken Wim van Remortel

Als voorbereiding voor de **tentoonstelling in november 2023** in een gemeentelijke samenwerking met de familie van Remortel wordt gewerkt aan een zo volledig mogelijk overzicht van de werken van de kunstenaar.

Niet om al deze werken in bruikleen te nemen maar om een 'oeuvre catalogus' samen te stellen.

Wie een kunstwerk bezit van **Wim van Remortel** mag dit melden aan volgend mailadres:

archiefdienst@beveren.be, ten laatste voor **31 mei 2023**, met volgende informatie:

foto – titel (en/of beschrijving) – techniek (litho, schilderij...) - afmetingen h x b – serienummer (indien vermeld) – verzekeringswaarde – hoe verworven?

**Bezoek aan tentoonstelling Vermeer in Amsterdam en aan Haarlem
helaas uitverkocht!!**

zaterdag 27 mei 2023

Op zaterdag 27 mei 2023 bezoeken we de unieke tentoonstelling van **Johannes Vermeer** in Amsterdam. Onderweg brengen we ook een bezoek aan het prachtige **Haarlem**. Vertrek met de autocar om **8.00 uur** aan het AC in Beveren (Gravenplein); terug in Beveren omstreeks **19.00 uur**.

Voor het eerst (en volgens sommigen voor het laatst) worden 27 werken van deze vermaarde kunstenaar samengebracht uit collecties van overal ter wereld. Momenteel zijn alle 450.000 tickets voor deze tentoonstelling uitverkocht. Door reeds enkele maanden geleden te boeken, heeft de KPSK echter wel een aantal tickets kunnen aankopen.

Via e-mail hebben we begin februari aan al onze leden, van wie we over een mailadres beschikten, deze activiteit bekend gemaakt. Op basis van deze mail (en een vermelding op ons laatste concert) is deze uitstap nu reeds **uitverkocht**.

Tip : Wil je snel op de hoogte zijn van onze activiteiten (sommige worden tussen twee KPSKranten bekendgemaakt via mail) : *geef **jouw mailadres** door aan **info@kpsk.be***.

Wie nog op de **wachlijst** wil komen, (je weet maar nooit dat er iemand, die inschreef toch niet meekan) kan nog altijd inschrijven door het verschuldigde bedrag over te schrijven. Datum van overschrijving geldt dan als volgorde op de wachlijst.

Kostprijs: **68,50 euro pp voor leden** en **75 euro pp voor niet-leden**.

Dus: wens je toch nog op de wachlijst te komen? Schrijf zo vlug mogelijk het verschuldigde bedrag over op rekening van de KPSK: BE14 4153 0021 2183 met vermelding "Vermeer".

Indien jouw inschrijving dan toch niet meer lukt dan krijg je het integrale bedrag teruggestort.

Wijnkelder 8 ‘Wij zouden toch eens een compositie van u moeten spelen...’

Het gebeurt niet alle dagen, maar als het gebeurt, dan mag je jezelf een geluksvogel noemen: de ontmoeting en kennismaking met een buitengewoon iemand. Iemand waar je naar opkijkt, die je bij de hand neemt, leidt, inzicht en kennis aanbiedt en die je de rest van je leven nooit meer vergeet. De oogst kan overweldigend zijn.

In zijn muziekkamer één hoog in zijn woning aan de Jachthoorntaan 1 in Bosvoorde zit de erg slechtiende Willem Pelemans (1901–1991) met een vergrootglas diep voorovergebogen het in potlood geschreven manuscript van het minieme vierstemmige koorwerkje *Ode aan de Waterzooi* van de Franse componist Jules Massenet (1842–1912) te lezen.

Hij had grote bewondering voor deze Franse componist en vertelde honderduit over diens wedervaren in Brussel ter gelegenheid van de (wereld)creaties van zijn opera's in de Munt. Massenet was destijds een graag geziene gast in het Brusselse operahuis. Opera's als *Manon*, *Hérodiade* e.a. waren kaskrakers. Als het in Parijs regent, dan druppelt het in Brussel.

Een bezoek aan Jeanne en Willem Pelemans was altijd een onvergetelijke beleving. De warmte, de vriendschap, de wijsheid die ervan uitging, was een niet alledaagse beleving. Bij hen heb ik geleerd te lunchen, niet met wijn, maar met champagne. Telkens weer. Bij het afscheid kreeg ik steeds een hele doos lekkere versnaperingen mee. “Voor je lieve kinderen”, zei Jeanne dan altijd tot grote droefenis van de vader...

Zekere dag overhandigt Willem Pelemans mij een stapel met grote hanenpoten volgeschreven vellen papier met de vraag deze te willen nalezen. Het bleek om gebeurtenissen en impressies uit het eigen leven te gaan. Waardevolle herinneringen aan ontmoetingen met tal van kunstenaars uit diverse kunst disciplines, onder wie Maurice Ravel, Felix de Boeck, Paul Hindemith, Franz André, Daan Sternefeld, Joris (Georges) Vriamont, August de Boeck, Paul Gilson, Marcel Cuvelier, Paul Collaer, Vic Legley, Leonce Gras, Corneel Mertens e.v.a. Kortom: al wat leefde en bewoog binnen het Belgische muziekleven, inclusief buitenlandse gasten zoals Felix Weingartner, Hermann Scherchen, Igor Markevitsj, David Oistrach, enz., enz. Plots werden het interbellum en vele jaren na WO II een realiteit, bij wijlen een levendige krabbenmand. Boeiend ook, niet het minst omdat ik in het begin van mijn beroepsleven verscheidene van die mensen gekend heb als mijn hiërarchische oversten.

Vanaf 1921 tot 1951 verdiende Pelemans zijn dagelijks brood als onderwijzer in de Vlaamse vrijzinnige en liberale Karel Bulsschool in Brussel. Tussen 1931 en 1951 (met een onderbreking tussen 1938 en 1944) was hij tegelijkertijd betrokken bij de Vlaamse Club in Brussel (met o.m. August Vermeylen, Ernest Claes, Herman Teirlinck...) en Librado, de Liberale Radio Omroep, een zendgemachtigde vereniging waarvan de programma's door het NIR (thans VRT) werden uitgezonden. De muziekuitzendingen die hij voor Librado maakte, kenden een grote bijval.

Na WOII was de liberaal Julius Hoste jr. (1884–1954) naarstig op zoek naar een groter en breder lezerspubliek voor de krant *Het Laatste Nieuws*, die door zijn vader uit de grond was gestampt op het einde van de 19de eeuw. *Het Laatste Nieuws* moest en zou een volkskrant worden van vrijzinnige en liberale strekking met aandacht voor alle aspecten van de Vlaamse samenleving. Dus moest ook het dagelijkse muziekleven aan bod komen, niet alleen het muziekleven in de grote, officiële centra, maar ook overal elders in Vlaanderen. Hoste was maar al te blij dat hij een beroep kon doen op de erudiete Willem Pelemans. Vanaf 1951 werd deze voltijds redacteur, met zijn eigen bureau in de lokalen van het *Het Laatste Nieuws* op de Brusselse Jacquainlaan. Zo werd hij eigenlijk de eerste en tot vandaag de enige (!), vast geëngageerde (klassieke) muziekjournalist met een maandwedde in ons gezegende land.

Pelemans in zijn bureau bij *Het Laatste Nieuws*

Zowel in zijn muziekkuitzendingen als in zijn werk voor de krant had hij aandacht voor verleden en heden ongeacht filosofische, ideologische of politieke overtuiging van de componist waarover hij het had. Het enige wat telde, was het niveau, de kwaliteit van de composities. Zo een houding aannemen was in die dagen geen sinecure. Hij poogde door zijn inzichten, lezingen, voordrachten en artikels het muziekleven van de beide gemeenschappen in België naar een hoger niveau te tillen, ze naar elkaar toe te laten groeien en de eigen componisten op het voorplan te plaatsen, m.a.w. België een eigen gelaat te geven binnen de internationale muziekwereld.

Pelemans heeft woord gehouden. Niet alleen becommentarieerde hij het muziekleven in grote centra als Brussel, Antwerpen en Gent, maar ook in de rest van Vlaanderen en bij wijlen ook in Wallonië en het buitenland. Van zijn hand verschenen meer dan tienduizend opiniestukken. De meeste van zijn publicaties worden bewaard in het archief van het Willemsfonds. Zij geven een realistisch beeld van het muziekleven tijdens het interbellum en nadien tot midden de jaren tachtig van de twintigste eeuw. Heerlijk om te lezen. Een haast vergeten, maar rijk verleden wordt herboren.

Veel attentie schonk hij ook aan jonge, aanstormende musici “van eigen bodem”, zoals dat heet. Door zijn aandacht voor de producties van instellingen als La Monnaie, le Conservatoire Royal de Bruxelles en het Palais des Beaux Arts, in die dagen echte franskiljonse bastions, zette hij de deuren op een kier voor Vlaamse vertegenwoordiging. Mettertijd genoot hij een grote erkenning bij deze instituten. Vandaag de dag zijn het officieel tweetalige instellingen. Bovendien werd hij ook verkozen tot Voorzitter van de Unie van Belgische Componisten (1971–1981) en was hij betrokken bij de splitsing van het Koninklijk Conservatorium van Brussel in een Nederlandstalige en Franstalige afdeling.

Zekere dag, op weg met de auto naar een concert in Kortrijk, biechtte hij op dat hij zijn ontslag ging aanbieden als lid van een Brusselse Nederlandstalige vrijmetselaarsloge. Niet dat hij plots zijn filosofische overtuiging over de haag had gegoooid, nee, dat niet. Wel dat hij zijn bekomst had van hun meningen en praktijken. Zo was hij: eerlijk en oprecht. Tolerantie, verdraagzaamheid, het waren voor hem geen loze, inhoudsloze begrippen.

Willem Pelemans was alom geliefd en geëerd in muziekkringen. Enkele intieme vrienden droegen hem op handen. Daarbij hoorden de rooms-katholieke priester Denijs Dille (1904–2005), filoloog, musicoloog, stichter en eerste directeur van het beroemde Bartók Archief in Boedapest, voor de beide dochters van Pelemans (Siska en Leentje) “Nonkel Denijs”, alsook de Antwerpse Joodse dirigent-componist Daniël (Daan voor de vrienden) Sternefeld (1904–1986), die tijdens WOII lange tijd ondergedoken zat bij het gezin Pelemans in de Antwerpse Kempen (‘s-Gravenwezel).

Willem Pelemans schreef een groot oeuvre bij elkaar dat zowat alle muziekgenres omvatte: o.a. zes symfonieën, diverse balletten o.a. Herfstgoud, twee opera’s, heel wat kamermuziek en liederen w.o. zijn merkwaardige Van Ostaijenliederen voor middenstem en orkest. Zijn werk vraagt veel tijd en aandacht, ook een persoonlijke creatieve inbreng en verdieping. Denijs Dille noemde hem ‘de Vlaamse Satie’. Bij leven genoot zijn oeuvre veel aandacht en lof van de uitvoerende musici. Na zijn dood niet meer. Hypocrisie is van alle tijden. Helaas.

Als toemaatje nog een grafscript voor Willem Pelemans van de hand van de letterkundige, tevens hoogleraar en socialistische voorman Gust Vermeylen (1872–1945)

“Willem Pelemans
Die deuntjes verzon
In gewapend beton”

zinspelend op het feit dat Willem Pelemans in staat was op gelijk welke tekst gepaste muziek te componeren.

Een gedeeltelijke weerslag van Pelemans teksten vindt men in zijn boeken *De Vlaamse Muziek en Peter Benoit* (Uitgeverij J. Hoste nv – Brussel 1971)

Hij leerde Vlaanderen luisteren – uit de memoires van een toondichter-criticus (Uitgeverij Liberaal Archief, Gent – 1991)

Ook in de *Nieuwe Vlaamse Muziekrevue*, destijds uitgegeven door De Rode Pomp in Gent (André Posman) verschenen uittreksels geplukt uit zijn handgeschreven nalatenschap door zijn dochter Leentje. Bij Sabam werd tussen 1994 en 2004 de Jeanne en Willem Pelemansprijs uitgereikt voor musici die het werk van Vlaamse componisten verspreiden. En tenslotte: Pelemans’ enorme opuslijst ligt ter inzage in het Koninklijk Conservatorium van Brussel, waar een deel van de manuscripten en de partituren van de meeste Belgische componisten die aangesloten waren bij het failliet gegane CeBeDeM ter inzage liggen te apegapen.

Liesbeth Devos laureaat Prijs Peter Benoit 2023

Deze prijs werd in 2018 door het Peter Benoitfonds ingericht.

Hij bekroont componisten, uitvoerders en onderzoekers die zich onderscheiden in het bevorderen van Vlaamse klassieke en hedendaagse muziek. De winnaar ontvangt een geldprijs, dit jaar van 5000€ en mag zich laureaat van de Prijs Peter Benoit noemen.

Met deze prijs wil het Fonds een vernieuwende en actieve bijdrage leveren tot de uitvoering en creatie van Vlaamse muziek en tevens onderzoek naar ons muzikaal erfgoed stimuleren.

De prijs Peter Benoit werd achtereenvolgens toegekend aan de volgende personen:

2018 Carrièreprijs aan componist en dirigent Frits Celis

2019 Solist of kamermuziekensemble, toegekend aan Jozef De Beenhouwer

2020 Onderzoeker-erfgoedprijs Jan Dewilde, coördinator van het Studiecentrum Vlaamse Muziek (SVM)

2021 Compositiewedstrijd toegekend aan Joris Van der Hertem

2022 Carrièreprijs toegekend aan Jacqueline Fontyn

Peter Benoit prijs voor **uitvoerder** wordt op 9 maart 2023 toegekend aan sopraan **Liesbeth Devos**.

Uit het juryverslag:

'Liesbeth Devos is een gepassioneerde vertolkster van Vlaamse muziek en richt zich daarbij zowel op erfgoed als op hedendaagse werken. Liesbeth heeft verschillende cd's opgenomen met liederen en kamermuziek van Vlaamse componisten. Ze heeft deze muziek meegenomen naar de internationale podia en ze heeft samengewerkt met gerenommeerde musici. Haar inspanningen hebben bijgedragen tot de erkenning en waardering van de Vlaamse muziek en cultuur tot ver buiten de landsgrenzen.'

De jury van de Prijs Peter Benoit bestond dit jaar uit Luk Callens (Peter Benoit Fonds), Stefaan Coninx (Alamire Foundation), Joost Maegerman (Antwerp Symphony Orchestra), Jo Sollie (Cultuur Noordrand) en Els T'Seyen (Klara) en werd voorgezeten door Patrick Verhoeven, voorzitter van het Peter Benoit Fonds.

www.peterbenoitfonds.org

Bloemen en applaus voor
onze muziekprogrammator
namens alle KPSK-leden!!!

KPSKlassiek : volgende concerten

Firgun	Glazunov - Swerts - von Weber	Kasteel Cortewalle
--------	-------------------------------	--------------------

'Firgun' is een onvertaalbaar woord uit het Hebreeuws en betekent zoveel als: 'Blij zijn om het geluk dat een ander te beurt valt'. Het ensemble is ontstaan in het voorjaar van 2017 uit studenten, maar vooral ook vrienden van de koninklijke conservatoria van Antwerpen en Brussel. In 2022 won 'Firgun' de **'Supernova competitie'** in eigen land, georganiseerd door radio Klara. Hierdoor mogen ze in het seizoen 2022-2023 een tournee ondernemen langs tal van Belgische kamermuziekpodia. In Beveren brengen ze muziek van **Glazunov, Swerts en von Weber**.

met: Emile Souvagie (klarinet), Ludovic Bataillie (viool), Ciska Vandelanotte (viool), Jasmien Van Hauthem (altviool) en Karin Broeckhove Ibarra (cello).

ZONDAG 23 APRIL 2023 | 11 UUR

Portraits of music	Leen Van der Roost & Alexandra Lelek	Kasteel Cortewalle
--------------------	--------------------------------------	--------------------

Portraits of music schetst je verschillende portretten op de dromerige harp en de melancholische cello. Een brede waaier aan muzikale pareltjes met elk een eigen verhaal, een eigen beeld. Per portret horen we een nieuw klankpalet, van Granados tot John Williams. Luister mee hoe het penseel van kleur naar kleur danst om het allermooiste portret te voorschijn te halen.
met: Leen Van der Roost (harp), Alexandra Lelek (cello)

ZONDAG 4 JUNI 2023 | 11 U

ISM CC TER VESTEN EN DE KPSK

TICKETS : 17 – 16 – 14 – 9 €

<https://www.tervesten.be/nl/programma?f%5B0%5D=genre%3A152>

ColoRiet in kasteel Cortewalle

ONZE SPONSORS :

Advico bvba - verzekeringen
Aldak bvba - dakwerken
Bistro Arno
Blits – carrosserie en garage
De Kaashoeve – Schoonvliet
De Munck - electro & kado

Homevast – vastgoedmakelaar
Killer Design – fotografie & grafisch ontwerp
Kristien Mertens – drukkerij
Notaris Joost Vercouteren
G. Smet - Vastgoed en landmeten
Tafeltje Rond - Brasserie

DANK AAN ALLE SPONSORS voor het sympathiek en joviaal onthaal en de spontane voortzetting van de financiële steun ten bate van onze culturele projecten.
Vanwege de penningmeester, Kristina Smidts.

LID WORDEN?

Vernieuwing van het lidmaatschap, identiek aan de voorwaarden voor nieuwe leden hieronder:

Lidmaatschap KPSK

Het lidgeld geldt van 1 januari tot 31 december.

Nieuw lid: U kan lid worden van de KPSK door het secretariaat (03 755 38 83) of een bestuurslid te contacteren en 20 € (gewoon lid), 25 € (steunend lid) of 40 € (erelid) te storten op BE14 4153 0021 2183

(De **vermelding** : “Lidgeld 2023” of “Nieuw lid 2023” niet vergeten aub !)